

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 27. helmikuuta 2020
(OR. en)

Toimielinten välinen asia:
2020/0030(NLE)

6418/20
ADD 1

SOC 114
EMPL 97
ECOFIN 143
EDUC 80

EHDOTUS

Lähettiläs:	Euroopan komission pääsihteerin puolesta Jordi AYET PUIGARNAU, johtaja
Vastaanottaja:	Jeppu TRANHOLM-MIKKELSEN, Euroopan unionin neuvoston pääsihteerin
Kom:n asiak. nro:	COM(2020) 70 final – LIITE
Asia:	LIITE asiakirjaan Ehdotus NEUVOSTON PÄÄTÖKSEKSI jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikan suuntaviivoista

---

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2020) 70 final – LIITE.

Liite: COM(2020) 70 final – LIITE

EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 26.2.2020
COM(2020) 70 final

ANNEX

LIITE

asiakirjaan

**Ehdotus:
NEUVOSTON PÄÄTÖS**

jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikan suuntaviivoista

LIITE

Suuntaviiva 5: Työvoiman kysynnän lisääminen

Jäsenvaltioiden olisi edistettävä aktiivisesti kestävää sosiaalista markkinataloutta ja helpotettava ja tuettava investointeja laadukkaiden työpaikkojen luomiseksi. Tätä varten niiden olisi vähennettävä työntekijöiden palkkaamiseen liittyviä yritysten esteitä, edistettävä vastuullista yrittäjyyttä ja aitoa itsenäistä ammatinharjoittamista ja tuettava erityisesti mikroyritysten sekä pienten ja keskisuurten yritysten perustamista ja kasvua, myös helpottamalla rahoituksen saantia. Jäsenvaltioiden olisi edistettävä aktiivisesti yhteisötalouden kehittämistä, edistettävä sosiaalista innovointia ja sosiaalisia yrityksiä sekä kannustettava innovatiivisia työmuotoja, joilla luodaan korkealaatuisia työmahdollisuuksia ja sosiaalisia etuuksia paikallistasolla.

Verotusta olisi siirrettävä työn verottamisesta muihin verotuslähteisiin, jotka tukevat paremmin työllisyyttä ja osallistavaa kasvua ja jotka on samalla linjattu ilmasto- ja ympäristötavoitteiden mukaisesti niin, että otetaan huomioon verotusjärjestelmän uudelleenjakovaikutukset mutta suojellaan samalla verotulot riittävää sosiaalista suojelua ja kasvua edistäviä julkisia menoja varten.

Jäsenvaltioissa, joissa on kansalliset mekanismit lakisääteisen vähimmäispalkan asettamista varten, olisi varmistettava työmarkkinaosapuolten tosiasiallinen osallistuminen läpinäkyvällä ja ennakoitavalla tavalla, jotta mahdollistetaan palkkojen asianmukainen reagoivuus tuottavuuden kehitykseen ja tarjotaan oikeudenmukaiset palkat, jotka takaavat kohtuullisen elintason niin, että kiinnitetään erityistä huomiota pieni- ja keskituloiisiin ryhmiin ja tähdätään ylöspäin suuntautuvaan lähentymiseen. Näissä mekanismeissa olisi otettava huomioon talouden suorituskyky eri alueilla ja toimialoilla. Jäsenvaltioiden olisi edistettävä palkanmuodostukseen tähtäävää työmarkkinaosapuolten vuoropuhelua ja työehtosopimusneuvotteluja. Jäsenvaltioiden ja työmarkkinaosapuolten olisi kansallisia käytäntöjä noudattaen varmistettava, että kaikilla työntekijöillä on oikeus riittävään ja oikeudenmukaiseen palkkaan työehtosopimusten nojalla tai riittävään lakisääteiseen vähimmäispalkkaan, ottaen huomioon niiden vaikutus kilpailukykyyn, työpaikkojen syntymiseen ja työssäkäyvien köyhyyteen.

Suuntaviiva 6: Työvoiman tarjonnan parantaminen sekä työhön pääsyn, taitojen ja osaamisen parantaminen

Teknologisen ja ympäristöön liittyvän siirtymän sekä väestörakenteen muutosten huomioon ottamiseksi jäsenvaltioiden olisi edistettävä kestävyyttä, tuottavuutta, työllistyvyyttä ja inhimillistä pääomaa sekä osaamista, pätevyyttä ja taitoja läpi elämän ja vastattava siten työmarkkinoiden nykyisiin ja tuleviin tarpeisiin. Jäsenvaltioiden olisi myös mukautettava koulutusjärjestelmiään ja investoitava niihin, jotta ne tarjoavat korkealaatuista ja osallistavaa yleissivistävää ja ammatillista koulutusta. Jäsenvaltioiden olisi tehtävä yhteistyötä työmarkkinaosapuolten, koulutuksen järjestäjien, yritysten ja muiden sidosryhmien kanssa, jotta voidaan puuttua koulutusjärjestelmien rakenteellisiin heikkouksiin ja parantaa niiden laatua ja työmarkkinarelevanssia myös siten, että mahdollistetaan ympäristöön liittyvä siirtymä. Erityishuomiota olisi kiinnitettävä opetusammatin haasteisiin. Koulutusjärjestelmien olisi varustettava kaikki oppijat avaintaidoilla, mukaan luettuna perus- ja digitaalitaidot, sekä monialaisilla taidoilla, joilla luodaan perusta sopeutumiskyvylle myöhemmin elämässä. Jäsenvaltioiden olisi pyrittävä varmistamaan koulutusta koskevien etuuksien siirtyminen työuran muutosten

aikana, myös tarvittaessa yksilöllisten oppimistilien kautta. Niiden olisi annettava kaikille mahdollisuus ennakoita työmarkkinoiden tarpeita ja mukautua niihin paremmin jatkuvan täydennys- ja uudelleen koulutuksen kautta, jotta tuetaan tasapuolista ja oikeudenmukaista siirtymää, vahvistetaan sosiaalisia tuloksia, puututaan työvoimapulaan ja parannetaan talouden yleistä häiriönsietokykyä.

Jäsenvaltioiden olisi edistettävä kaikkien yhdenvertaisia mahdollisuuksia puuttamalla eriarvoisuuksiin koulutusjärjestelmissä, muun muassa tarjoamalla pääsy korkealaatuiseen varhaiskasvatukseen. Niiden olisi kohotettava yleistä koulutustasoa, vähennettävä koulunkäynnin keskeyttävien nuorten määrää, parannettava korkea-asteen koulutukseen pääsyä ja lisättävä korkea-asteen tutkintojen suorittamista sekä lisättävä aikuisten osallistumista jatkuvaan oppimiseen, etenkin heikommista lähtökohdista tulevien ja vähiten koulutettujen. Kun otetaan huomioon digitaalisten, vihreiden ja ikääntyvien yhteiskuntien uudet vaatimukset, jäsenvaltioiden olisi tehostettava työssä oppimista ammatillisen koulutuksen järjestelmissä (muun muassa laadukkailla ja tehokkailla oppisopimuksilla) ja lisättävä luonnontieteiden, teknologian, insinööritieteiden ja matematiikan (STEM) alan tutkinnon suorittaneiden määrää sekä keskitason ammatillisessa koulutuksessa että korkea-asteen koulutuksessa. Jäsenvaltioiden olisi myös parannettava korkea-asteen koulutuksen ja tutkimuksen työmarkkinarelevanssia, parannettava osaamisen seuranta ja ennakoitua, lisättävä taitojen näkyvyyttä ja tutkintojen vertailtavuutta, myös ulkomailla hankittujen tutkintojen, sekä parannettava mahdollisuuksia saada virallisen koulutusjärjestelmän ulkopuolella hankitut taidot ja osaaminen tunnustettua ja validoitua. Niiden olisi parannettava ja lisättävä joustavan ammatillisen täydennyskoulutuksen tarjontaa ja siihen osallistumista. Lisäksi jäsenvaltioiden olisi rohkaistava vähän koulutettuja aikuisia ylläpitämään ja parantamaan työllistettävyyttä pitkällä aikavälillä parantamalla korkealaatuisten oppimismahdollisuuksien tarjontaa ja niihin osallistumista panemalla täytäntöön taitojen parantamisen polkuja, joihin sisältyy taitojen arviointi, työmarkkinamahdollisuuksien kannalta sopivan koulutuksen tarjoaminen ja jo hankittujen taitojen validointi ja tunnustaminen.

Jäsenvaltioiden olisi tarjottava työttömille ja työmarkkinoiden ulkopuolella oleville tehokasta, nopeaa, koordinoitua ja räätälöityä apua, joka perustuu työnhaun, koulutuksen ja uudelleen koulutuksen tukemiseen sekä mahdollistavien palvelujen saatavuuteen. Olisi toteutettava kattavia strategioita, joihin sisältyy työttömyyden perusteellinen yksilöllinen arviointi mahdollisimman nopeasti, jotta voitaisiin merkittävästi vähentää ja estää pitkäaikais- ja rakennetyöttömyyttä. Nuorisotyöttömyyteen sekä työelämän ja koulutuksen ulkopuolella olevia nuoria koskevaan ongelmaan olisi kiinnitettävä edelleen huomiota ehkäisemällä koulunkäynnin keskeyttämistä ja parantamalla rakenteellisesti koulusta työelämään siirtymistä, muun muassa panemalla nuorisotakuu¹ kokonaisuudessaan täytäntöön.

Jäsenvaltioiden olisi pyrittävä poistamaan työmarkkinaosallistumisen esteitä ja pidäkkeitä sekä tarjoamaan kannustimia, etenkin pienituloisille, kotitalouksien toissijaisille ansaitsijoille sekä työmarkkinoista kauimpana oleville. Jäsenvaltioiden olisi tuettava vammaisille henkilöille soveltuvia työympäristöjä muun muassa kohdennetulla rahoitustuella ja palveluilla, joiden avulla he voivat osallistua työmarkkinoille ja yhteiskunnan toimintaan.

---

¹ EUVL C 120, 26.4.2013, s. 1.

Jäsenvaltioiden olisi varmistettava sukupuolten tasa-arvo ja lisättävä naisten osallistumista työmarkkinoille muun muassa takaamalla yhtäläiset mahdollisuudet ja urakehitys sekä poistamalla johtotehtäviin osallistumisen esteitä kaikilla päätöksentekotasolla. Sukupuolten väliseen palkkaeroon olisi puututtava. Sama palkka samasta työstä tai samanarvoisesta työstä sekä palkkojen läpinäkyvyys olisi varmistettava. Sekä naisten että miesten työ-, perhe- ja yksityiselämän yhteensovittamista olisi edistettävä etenkin tarjoamalla kohtuuhintaisia ja laadukkaita palveluja pitkäaikaishoidon ja varhaiskasvatuksen alalla. Jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että vanhemmilla ja muilla henkilöillä, joilla on hoitovelvollisuuksia, on mahdollisuus asianmukaisiin perhevapaisiin ja joustaviin työaikajärjestelyihin, jotta voidaan tasapainottaa työ-, perhe- ja yksityiselämää ja edistää näiden oikeuksien jakamista tasapuolisesti naisten ja miesten välillä.

Suuntaviiva 7: Työmarkkinoiden toiminnan ja työmarkkinaosapuolten vuoropuhelun toimivuuden parantaminen

Hyötyäkseen dynamisesta ja tuottavasta työvoimasta ja uusista työskentely- ja liiketoimintamalleista jäsenvaltioiden olisi tehtävä työmarkkinaosapuolten kanssa yhteistyötä oikeudenmukaisten, avointen ja ennakoitavien työolojen alalla niin, että tasapainotetaan oikeudet ja velvollisuudet. Niiden olisi vähennettävä ja ehkäistävä työmarkkinoiden segmentoitumista, torjuttava pimeää työtä ja edistettävä siirtymistä vakituisiin työsuhteisiin. Työsuhdeturvasääntöjen sekä työlainsäädännön ja työmarkkinailaitosten olisi kaikkien taattava sekä asianmukainen rekrytointiympäristö että riittävä joustavuus työnantajille, jotta ne voivat mukautua nopeasti taloustilanteen muutoksiin, ja samalla olisi säilytettävä asianmukainen työturvallisuus sekä terveellinen, turvallinen ja asianmukainen työympäristö työntekijöille siten, että suojellaan työvoiman oikeuksia ja varmistetaan sosiaalinen suojelu. Epävarmoihin työoloihin johtavat työsuhteet olisi estettävä muun muassa alustatyöntekijöiden tapauksessa ja torjumalla epätyypillisten työsopimusten väärinkäyttöä. Olisi varmistettava, että perusteettomien irtisanomisten yhteydessä käytettävissä on tehokas ja puolueeton riitojenratkaisu ja oikeus hakea muutosta, mukaan lukien oikeus saada riittävä korvaus.

Politiikalla olisi pyrittävä parantamaan ja tukemaan työmarkkinaosallistumista sekä kysynnän ja tarjonnan kohtaamista ja muutostilanteita työmarkkinoilla. Jäsenvaltioiden olisi tehokkaasti aktivoitava henkilöitä, jotka voivat osallistua työmarkkinoille, ja annettava heille mahdollisuuksia. Jäsenvaltioiden olisi tehostettava aktiivista työmarkkinapolitiikkaa parantamalla sen kohdentamista, saavuttavuutta ja kattavuutta ja yhdistämällä se paremmin työttömien toimeentulotukeen, kun he hakevat työtä, ottaen huomioon heidän oikeutensa ja velvollisuutensa. Jäsenvaltioiden olisi pyrittävä tehokkaampiin ja toimivampiin julkisiin työnvälityspalveluihin varmistamalla työnhakijoille oikea-aikainen ja räätälöity apu, tukemalla työmarkkinoiden kysyntää ja ottamalla käyttöön suoritusperusteinen hallinnointi.

Jäsenvaltioiden olisi tarjottava työttömille kohtuulliseksi ajaksi riittävät työttömyysetuudet sosiaalivakuutusmaksujen ja kansallisten kelpoisuussääntöjen mukaisesti. Tällaiset etuudet eivät saisi heikentää kannustimia työttömien nopeaan paluuseen työmarkkinoille, ja etuuksiin olisi liitettävä aktiivisen työmarkkinapolitiikan toimia.

Oppijoiden ja työntekijöiden liikkuvuutta olisi tuettava asianmukaisesti, jotta voitaisiin parantaa työllistävyyttä ja taitoja ja hyödyntää Euroopan työmarkkinoiden potentiaali täysimittaisesti niin, että samalla varmistetaan tasapuoliset edellytykset kaikille, jotka harjoittavat toimintaa valtioiden rajojen yli, ja tiivistetään hallinnollista yhteistyötä

kansallisten hallintojen välillä liikkuviin työntekijöiden nähdessä. Olisi poistettava koulutukseen, työ- ja yksilöllisiin eläkkeisiin ja pätevyyden tunnustamiseen liittyviä liikkuvuuden esteitä, ja olisi helpotettava pätevyyden tunnustamista. Jäsenvaltioiden olisi toteutettava toimia sen varmistamiseksi, että hallinnolliset menettelyt eivät muodosta tarpeettomia esteitä muista jäsenvaltioista tulevien työntekijöiden, myös rajatyöntekijöiden, työskentelylle. Jäsenvaltioiden olisi myös estettävä voimassa olevien sääntöjen väärinkäytökset ja puututtava tietyiltä alueilta tapahtuvan aivovuodon taustalla oleviin syihin, myös asianmukaisilla aluekehitystoimenpiteillä.

Jäsenvaltioiden olisi työmarkkinaosapuolten vuoropuhelun tehostamiseksi ja sosioekonomisten vaikutusten parantamiseksi varmistettava nykyisten kansallisten käytäntöjensä pohjalta, että työmarkkinaosapuolet otetaan tarkoituksenmukaisella tavalla ja riittävän ajoissa mukaan työllisyys-, sosiaali- ja tarvittaessa talousuudistusten ja -politiikan suunnitteluun ja toteutukseen, muun muassa tukemalla työmarkkinaosapuolten valmiuksien parantamista. Jäsenvaltioiden olisi edistettävä työmarkkinaosapuolten vuoropuhelua ja työehtosopimusneuvotteluja. Työmarkkinaosapuolia olisi kannustettava neuvottelemaan ja laatimaan työehtosopimuksia niiden kannalta merkityksellisissä asioissa kunnioittaen täysimääräisesti niiden itsenäisyyttä ja työtaisteluoikeutta.

Jäsenvaltioiden olisi tarvittaessa ja nykyisten kansallisten käytäntöjen pohjalta otettava huomioon asiaankuuluvien kansalaisjärjestöjen kokemukset työllisyys- ja sosiaalialan kysymyksistä.

Suuntaviiva 8: Yhtäläisten mahdollisuuksien ja sosiaalisen osallisuuden edistäminen sekä köyhyden torjuminen

Jäsenvaltioiden olisi edistettävä kaikille avoimia osallistavia työmarkkinoita toteuttamalla tehokkaita toimenpiteitä, joilla torjutaan kaikenlaista syrjintää ja edistetään työmarkkinoilla aliedustettujen ryhmien yhtäläisiä mahdollisuuksia kiinnittämällä asianmukaista huomiota alueelliseen ulottuvuuteen. Niiden olisi varmistettava yhdenvertainen kohtelu työllisyyden, sosiaalisen suojelun, terveyden- ja pitkäaikaishoidon, koulutuksen ja tavaroiden tai palvelujen saatavuuden suhteen sukupuolesta, rodusta tai etnisestä alkuperästä, uskonnosta tai vakaumuksesta, vammaisuudesta, iästä tai sukupuolisesta suuntautumisesta riippumatta.

Jäsenvaltioiden olisi nykyaikaistettava sosiaalisen suojelun järjestelmiä, jotta niillä voidaan tarjota kaikissa elämänvaiheissa riittävää, tehokasta, toimivaa ja kestävä sosiaalista suojelua, jolla edistetään sosiaalista osallisuutta ja sosiaalisen aseman kohentamista, kannustetaan työmarkkinoille osallistumista sekä puututaan eriarvoisuuteen myös verotus- ja etuusjärjestelmien rakenteen kautta. Yleiskattavien toimintamallien täydentäminen valikoivilla toimintamalleilla parantaa sosiaalisen suojelun järjestelmien vaikuttavuutta. Sosiaalisen suojelun järjestelmien nykyaikaistamisella olisi parannettava niiden saatavuutta, laatua, riittävyttä ja kestävyttä.

Jäsenvaltioiden olisi kehitettävä ja yhdenmukaistettava aktiivisen osallisuuden kolme osaluuetta, jotka ovat riittävä toimeentulotuki, osallistavat työmarkkinat ja laadukkaat mahdollistavat palvelut, jotka vastaavat yksilöllisiin tarpeisiin. Sosiaalisen suojelun järjestelmillä olisi varmistettava riittävä vähimmäistoimeentulotuki kaikille, joilla ei ole riittävästi varoja, ja edistettävä sosiaalista osallisuutta rohkaisemalla ihmisiä osallistumaan aktiivisesti työmarkkinoille ja yhteiskunnan toimintaan, myös kohdennetuilla sosiaalipalveluilla.

Kohtuuhintaisten, käytettävissä olevien ja laadukkaiden palvelujen, kuten varhaiskasvatuksen, iltapäivähoidon, yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen, asumisen sekä terveyden- ja pitkäaikaishoidon, saatavuus on välttämätöntä yhtäläisten mahdollisuuksien varmistamiseksi. Erityisesti olisi kiinnitettävä huomiota köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen torjuntaan, myös työssäkäyvien köyhyyden ja lapsiköyhyyden torjuntaan. Jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että peruspalvelut ovat kaikkien, myös lasten, saatavilla. Apua tarvitseville tai muita heikommassa asemassa oleville jäsenvaltioiden olisi varmistettava riittävä sosiaalinen asuntotarjonta tai asumistuki. Vammaisten henkilöiden erityistarpeet, myös esteettömyys, olisi otettava huomioon näiden palvelujen yhteydessä. Erityisesti olisi puututtava asunnottomuuteen.

Jäsenvaltioiden olisi varmistettava nopea pääsy kohtuuhintaisiin ja laadukkaisiin ennaltaehkäiseviin ja parantaviin terveyden -ja pitkäaikaishoidon palveluihin niin, että varmistetaan kestävyys pitkällä aikavälillä.

Eliniän pidentyessä ja väestörakenteen muuttuessa jäsenvaltioiden olisi varmistettava työntekijöiden ja itsenäisten ammatinharjoittajien eläkejärjestelmien riittävyys ja kestävyys ja tarjottava naisille ja miehille yhtäläiset mahdollisuudet eläkeoikeuksien hankkimiseen muun muassa täydentävillä järjestelyillä, jotta taataan riittävä toimeentulo. Eläkeuudistuksia olisi tuettava toimenpiteillä, joilla pidennetään työelämän kestoja, esimerkiksi nostamalla eläkeikää, ja niiden tueksi olisi laadittava aktiivisen ikääntymisen strategioita. Jäsenvaltioiden olisi käytävä rakentavaa vuoropuhelua työmarkkinaosapuolten ja muiden asiaankuuluvien sidosryhmien kanssa ja annettavaa riittävästi aikaa uudistusten toteuttamiselle.